

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Talio, Sev Metiens Et Remetiens Mensvra

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1650

§. 6. Temerarij Iudicij cohibendi miranda in Vitalio, & Io: Eleemosynario
exempla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52346)

deducebat. Quo in genere, Leonora Osoria (ea Ioannis Vega Cesarei apud Pontificē Legati erat uxor) pietas, atq; benignitas in primis enituit. Cū autem Ignatio obiceretur, in curandis huiusmodi mulierculis male operam poni, quippe qua in vitijs jam occalluissent, facileq; reverterentur ad vomitum: Minimè sanè, inquit Ignatius: sed si omnibus mea vita curis atque laboribus id possim efficere, ut vel unam non Etem peccato vacuam praterire istarum aliqua velit: omnes ego quidem nervos contendam, ut vel illo tam exiguo tempore Deus ac Dominus noster non offendatur: etiamsi sciam illam statim in ingenium redituram.

§. VI.

Temerarij Iudicij cohibendi miranda in Vitalio & Eleemosynario exempla.

Contemnebat itaque hominum de se iudicia Ignatius, dummodo vel unum lethiferum peccatum posset impedire. Quod etiam fecit Vitalius. Quamquam in hoc Deus peculiariter voluit ostendere, eos, qui iudicari in diuino tribunali non vellent, nequaquam debere alios iudicare, etiam in rebus, quæ magnam mali apparentiam præ se ferunt. Quo iudicij fræno etiam S. Ioannis Eleemosynarij Sanctitas eluxit, per Vitalium

Vitalium probata. Operæ pretium est, ad temeritatem iudiciorum compescendam, in quam admodum proni sunt mortales, totam ex Heriberto Rosweydo historiam apponere. Ita enim apud eum illa legitur. *Senex quidam magnus, quasi annorum sexaginta, audiens tales res beati (Ioannis Eleemofynarij) voluit tentare eum, si posset verbis suaderi, & ad scandalum facile inclinari, & ut contingit, si condemnaret aliquē. Et habitans prius in monasterio Abbatis Seridonis, exijt & venit Alexandriam; & sumit conuersationem hominibus quidem reprehensibilem, sed Deo gratam, qui dat (ut ait David) singulis secundum cor eorum. Ingrediens itaq; ciuitatem, scribit omnes, quæ nota erant meretrices, & cœpit laborare opuscula, & accipere per singulos dies siliquã unam. Cùm ergo occumberet sol, manducabat vnius arei lupinos, & intrabat ad unam meretricum: & dabat ei areos nummos, & dicebat: Dona mihi noctem istam, & noli fornicari. Et manebat iuxta eam, nocte illâ, obseruans eam, ne fornicaretur. Stabat ergo à Vespere in uno angulo cellula, ubi dormiebat mulier, psallens & orans pro eâ, & mittens genuflexiones vsq; ad auroram: & exiens accipiebat verbum ab illa, quòd nulli diceret actionem eius. Ita agebat semper*

Heriberto
Rosweydo
lib. 1. de
vitis PP.
in vita S^ci
Io. Eleemofynarij c. 35.

Psalm. 129.

per, quousq; una earum manifestavit vitam
 eius, quod non, ut fornicaretur, intraret ad eas,
 sed ut saluaret. Orauit senex & cepit mulier
 a Demonio vexari, ut per illam cetera timerent,
 & non manifestarent eum omni tempore vita
 eius. Dicebant ergo quidam ei, qua a demonio
 vexabatur: Quid est? Reddidit Deus, quonia
 mentita es. Ut fornicetur enim ingreditur pesti-
 mus iste, & non est aliud aliquid. Iam enim &
 S. Vitalis (hoc quippe nomen erat ei) volens ho-
 minum gloriam fugere, & animas a tenebris re-
 uocare, dicebat audientibus cunctis, cum labo-
 raret in opere, & solueret vesperi: Eamus mo-
 do, domina talis exspectat nos. Vbi ergo erat
 ordo ipsius? Multis ergo criminantibus & illu-
 dentibus illi, dicebat: Numquid ego non vestio
 corpus, ut omnes? Aut Monachus solis iratus
 est Deus? Verè & ipsi homines sunt, ut omnes.
 Dicebat itaq; ei quidã: Accipe tibi vnã mu-
 lierem Abba, & muta vestimentum tuũ, ut non
 blasphemetur Deus per te, & habebis iudicium,
 qua scandalizantur, animarum. At ille respon-
 debat illis iterum, dicebatq; se demonstrans
 quasi iratum: Verè non obaudiam vobis, ite-
 rum, modo nihil aliud faciam, ut vos non scanda-
 lizemini, nisi accipiam mulierem, quatenus cu-
 ram habeam domus, & faciam malos dies. qui

vult scandalizari, scandalizetur: & det frontē
in parietem. Quid vultis ex me? Numquid
iudices constituti estis super me à Deo? Ite, de
vobis curam habetote, vos pro me Deo non red-
detis rationem. Vnus est Iudex, & sancta dies
iudicij, qui singulis reddet secundum opera eorū.
Dicebat autem has clamans. Quidam ergo ec-
clesia defensorum, hac multoties audientes ab eo,
referebant Patriarchæ quod fiebat. Deus verò
sciens, quòd nollet ille sanctus offendere Abba-
tem Vitalium, induravit cor eius, ne crederet
eis. Recordabatur enim antè memorati eunu-
chi: sed increpavit vehementer eos, qui contra
Vitalium Abbatem accusationem ei afferebant,
dicens ad eos: Quiescite accusare monachos.
An nescitis, quòd circa sancta memoria Con-
stantinum Imperatorem actum fuisse, conscri-
ptiones, qua de eo leguntur, contineant? Quo-
niam, ait, quidam non timentes Deum, cum ce-
lebraretur secunda Synodus in Nicaea, cœperunt
contra se dare in scriptis famas turpes beato illi
Imperatori: quidam Clerici quidem existentes,
quidam monachi: & ad faciem adducens san-
ctus Dei Constantinus accusatorem & accusa-
tum, utrumq; audiuit. Et cum inuenisset mul-
tas talium criminatum veras esse, afferens
ardentem cereum, incendit omnes, qua data
sunt

sunt in scriptis, malas opiniones, dicens: Verè si proprijs oculis vidissem Sacerdotem Dei, vel aliquem eorum, qui monachico habitu circumamicti sunt, peccantem: chlamydem meam explicarem, & cooperirem eum, ne ab aliquo videretur. Nam & in seruum Dei illum, videlicet eunuchum, ita putastis, & misistis me extra viam, & feci anima mea peccatum magnum. confundens ergò eos multùm absoluit. Seruus autem Dei Vitalius à propria operatione non cessabat. Deprecabatur ergò, ut quibusdam post mortem eius in somnis manifestaret Deus, ut non imputaretur in peccatum his, qui scandalizabantur in eum: eò quòd rem, quam agebat, dicerent scandalo esse plenam; & non haberet homo peccati iudicium ex eà quidquid locutus fuisset. Multas igitur de talibus mulieribus in compunctionem induxit hac operatio eius: & maxime, quando videbant eum nocte extendentem manus, & orantem pro unaquaq; earum: propter quod quedam earum à fornicatione cessabant, quaedam verò accipiebant viros, & pudicè conuersabantur: quaedam verò & modis omnibus mundum relinquentes, singularem vitam ducebant. Nullus tamen sciuit, vsq; ad eius dormitionem, quòd ipsius admonitione & oratione impudica muliercula à fornicatione cessarent. Vnde quodam

dam die exeunte eo à primâ talium mulierum diluculo, obuiat ei quidam homo immundus, intrans ad fornicandum cum eâ: & cùm vidisset sanctum Vitalium ex eâ egredientem, dedit ei alapam in faciem, dicens ad eum: Usquequò pessime illusor Christi, non emendas te ab his nequitijs tuis? Qui dixit ad eum: Crede mihi, accipies alapam à me humili, ut tota Alexandria colligatur ad clamores tuos. Nondum breui tempore exacto, dorminit cum pace in cellulâ suâ S. Vitalium, nemine sciente omnino. Habebat enim valde pusillam cellulam, super locum, qui dicitur Porta Solis. Vnde & plerumq;, cùm collecta celebraretur juxta cellulam eius in ecclesiâ Metra, conuenientes quadam muliercularum harum, ad alterutras dicebant: Eamus, eamus: iterum Abbas Vitalius collectam habet. Et venientibus eis, curabat eas. Igitur dormiente eo, ut predictum est, in propriâ cellulâ, & nullo sciente, mox quidam demon tamquam Ethiops deformis, adstat ei qui dederat alapam Abbati Vitalio, & dat ei alapam, dicens: Suscipe alapam, quâ misit tibi Abbas Vitalius. Et cadens statim cœpit spumare. Congregata est igitur, secundum prophetiam Vitalij, penè tota Alexandria in violentiam, quam patiebatur à demone: & maxime, quia sonitum data ei alapa audierunt quidam, quasi

quasi ad unius jactum sagitta. Post aliquantulum
verò horas, in mentem rediens is, qui patiebatur,
scidit vestimenta pectoris sui, & cucurrit ad cel-
lulam clamans & dicens: Culpam feci tibi, serue
Dei Vitali, miserere mei. Cucurrerunt verò cum
eo omnes audientes. Cùm peruenisset ad cellulam
sancti, exijt iterum demonium, jactans eum
omnibus adspicientibus. Et cùm ingrederentur
intrò hi, qui cum eo cucurrerunt, inuenerunt
sanctum stantem in geniculis suis, & orantem,
& animam Domino tradentem, & in pavimento
scripturam huiusmodi: VIRI ALEXANDRINI,
NOLITE ANTE TEMPVS IVDICARE, QVOAD-
VSQVE VENIAT DOMINVS. Confitebatur verò
& homo, qui à demonio vexabatur, quod sanctus
fecerat, & quod dixerat sanctus ei Recitata er-
go sunt beatissimo Ioanni Patriarche omnia, quae
circa S. Vitalium acta sunt: & descendens cum
clero, venit ad corpus S. Vitalij: & cùm vidisset
superscriptionem, dixit: Verè hanc humilis Io-
annes per Deum euasit, nam alapam, quam ac-
cepit qui patitur, ego acciperem. Tunc itaq; om-
nes fornicaria, & quae abrenuntiauerunt ex eis,
& viros susceperant, cum cereis & lampadibus
praebant cum flentes & dicentes: Perdidimus sa-
lutem nostram & doctrinam. Enarrabant enim
iam conuersationem eius omnibus: & quoniam

non propter turpem rem ad nos intrabat: & quia
numquam aliquando vidimus eum super latrus
dormientem, aut unam tenentem ex nobis a-
nu suâ. Et reprehendentibus eas quibusdam &
dicentibus: Quare hec non omnibus dicebatis, sed
scandalizabatur in eo tota civitas? enarrabant
iam capitulum, quod circa eam gestum est, quæ
à demonio vexationem sustinuit, & quia hoc ti-
mentes tacebamus. Sepulto ergo eo in multo ho-
nore, permansit is, qui ab eo correctus, & sanus
factus est, faciens memoriam eius. Postmodum
autem & renuntiavit saeculo, ingressus monaste-
rium Abbatis Seridonis in Gazâ. & suscepit cel-
lulam Abbatis Vitalij secundum fidem, & in
eâ permansit usq; ad mortem suam. Et sanctissi-
mus Patriarcha multas gratias egit Deo, quia
non permisit eum peccare in servum suum Vita-
lium. Multi autem multum ex tunc in Alexan-
dria profuerunt sibi, & hospitio recipiebant mo-
nachos: & monebantur, ut non condemnaretur
aliquis ab eis, sicut enenerat. Fecit autem & sa-
nitates post mortem honorabile nomen S. Vitalij
per divinam gratiam: cuius orationibus det nobis
Dominus bonam conversationem, & misericor-
diam in die, quando manifestabit abscondita ho-
minum, & nuda faciet consilia cordium.

¶

¶ VII.